

5. maj 2026

FM2026/108

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Grønlands Selvstyre tilslutter sig: Forslag til Anordning om ikrafttræden for Grønland af dele af forskellige love om ændring af udlændingeloven (Indførelse af regler om gebyr ved behandlingen af sager om opholdstilladelse i Grønland, udstedelse af visum til længerevarende ophold, ændring af regler om fastsættelse af indrejseforbud og udrejsefrister med henblik på anvendelse af Schengeninformationssystemet (SIS), gennemførelse af Schengenregler med henblik på at forbedre effektiviteten af kontrollen med de ydre grænser m.v.)

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked, Familier og Indenrigsanliggender)

Tak for ordet.

Fra Siumuts side vil vi indledningsvis understrege, at ønsket om, at flere borgere skal have mulighed for at eje deres egen bolig, ikke blot er et politisk mål - det er et grundlæggende princip om trykthed, ansvar og værdighed i hverdagen.

Vi står i dag med et boligmarked, der i stigende grad er gået i stå. Tallene taler deres tydelige sprog: færre handler, lavere aktivitet - og vigtigst af alt - borgere, som ønsker at købe bolig, men som ikke får muligheden. Det er ikke holdbart.

Siumut mener, at et velfungerende boligmarked er en hjørnesten i et stabilt samfund. Det handler ikke kun om mursten, men om familier, bosætning og fremtidstro i hele landet - både i byer og bygder.

Derfor hilser vi dette forslag velkommen.

For det første er der et klart behov for at forbedre adgangen til finansiering. Alt for mange borgere - særligt unge og førstegangskøbere - bliver i dag afvist, ikke fordi de ikke kan betale, men fordi de ikke opfylder standardiserede krav til opsparing og sikkerhed. Disse krav tager ikke altid højde for de grønlandske forhold.

Samtidig må vi også rette en klar kritik mod den nuværende praksis i banksektoren. I mindre bosteder oplever familier i stigende grad at blive afvist lån, fordi bankerne vurderer rentabiliteten som for lav. Dette resulterer enten i afslag eller i tilbud om lån med urealistisk høje renter. For Siumut er dette en uacceptabel skævhed, som er med til at forstærke den geografiske ulighed i vores samfund. Alle borgere - uanset hvor de bor - skal have en reel mulighed for at etablere sig i egen bolig.

Siumut ser derfor positivt på etableringen af en offentlig garantifond eller medfinansieringsordning. En sådan ordning kan være med til at reducere risikoen for finansielle institutioner og samtidig åbne døren for borgere, der ellers står udenfor boligmarkedet. Det er et spørgsmål om både økonomisk udvikling og social retfærdighed.

For det andet er det vigtigt at fremhæve, at vi allerede har gode intentioner og projekter, som endnu ikke er blevet realiseret i praksis. Eksempelvis er medbyggeri et område, hvor der fortsat mangler konkret implementering. Siumut mener, at vi ikke blot skal udvikle nye initiativer, men også sikre, at eksisterende ordninger bliver ført helt ud i livet, så de faktisk kommer borgerne til gavn.

For det tredje er det nødvendigt at fjerne unødvendige barrierer. Stempelafgiften er i dag en konkret økonomisk byrde, som hæmmer et allerede presset marked. En midlertidig afgiftslempelse kan være det nødvendige skub, der får markedet i gang igen. For Siumut er det vigtigt at se dette som en investering i fremtidig aktivitet – ikke blot som et kortsigtet tab.

For det fjerde er gennemsigtighed afgørende. Mange borgere oplever boligmarkedet som uoverskueligt. Derfor bakker Siumut op om ideen om en digital boligportal og styrket oplysning. Viden er en forudsætning for handling – og vi har et ansvar for at gøre vejen til boligejerskab mere forståelig.

Endelig vil vi understrege behovet for en samlet og langsigtet boligstrategi. Boligpolitik kan ikke stå alene. Den skal tænkes sammen med erhvervsudvikling, bosætning og økonomisk planlægning. Kun på den måde kan vi sikre en bæredygtig udvikling i hele landet.

I den forbindelse vil Siumut også pege på vigtigheden af kvalitet i byggeriet. Det bør være et klart krav, at byggematerialer – særligt træ – som opbevares udendørs, er tilstrækkeligt beskyttet mod regn og fugt. Hvis materialer tager skade før anvendelse, risikerer vi alvorlige problemer senere, herunder skimmelsvamp, som både har sundhedsmæssige og økonomiske konsekvenser. Forebyggelse her er både sund fornuft og god samfundsøkonomi.

Siumut ser positivt på, at naalakkersuisut pålægges at fremlægge en samlet reformplan, som kan danne grundlag for Inatsisartuts videre arbejde.

Afslutningsvis vil vi sige: Det handler om at skabe muligheder. Muligheder for unge, for familier og for fremtidige generationer. Et stærkere boligmarked er et stærkere samfund.

Med disse bemærkninger bakker Siumut op om intentionerne i forslaget og ser frem til det videre arbejde.

Tak.